

Laciný pád hejtmana Zimoly

Co potopilo populárního politika, kterému už jižní Čechy začínaly být malé

JIŘÍ NÁDOBA, ONDŘEJ KUNDRA / FOTO MATĚJ STRÁNSKÝ

Nechce se věřit, že strmá politická dráha Jiřího Zimoly by měla skončit právě tady. Jeho nový dům na Lipně vypadá vkusně a precizně, ale svými proporcemi a okolím v ničem nenaplníuje představu o nemovitosti, kvůli které by přední politik chtěl riskovat celou svou dosavadní kariéru.

Horská chalupa, kterou pro Zimolu staví jeho podřízený z jihočeského nemocničního holdingu, zabírá v přehluštěném rezidenčním rezortu jen malou plochu pod sto čtverečních metrů. Voňavou šumavskou louku nebo uklidňující výhled do krajiny by tu návštěvník hledal marně. Stavba samotná se jeví jako regulární rodinný dům, materiály i úroveň zpracování vypadají zvenčí prvotřídně, ale bezprostřední okolí sráží celkový dojem o několik pater dolů.

K plotu je to přes úzký pás trávy jen pár kroků, na hladinu Lipna v údolí může majitel kvůli husté zástavbě vidět leda z podkroví. Z boku je navíc objekt namáčkнутý k úzké silnici, po které každou chvíli projíždí do hor autobus, kamion nebo kvílící čtyřkolka s vlekaři a s nákladem koloběžek pro první jarní návštěvníky nedalekého horského střediska. Jedno úzké parkovací místo mezi chatou a silnicí je tentokrát prázdné.

„Viděla jsem ho tu tak dvakrát. Konečně hezký chlap v politice, a teď je s ním konec,“ lituje padlého hejtmana jeho sousedka. Kvůli eskalující aféře s domem Zimola minulý týden oznámil konec na postu šéfa kraje. Nejde to-

Kdo chce chalupu, ať zvedne ruku. (Jiří Zimola uprostřed)

tiž jen o jednu nemovitost – lapálie s domem bude nakonec možná jen dílčí, byť chytlavou a symbolickou epizodou v divočejším příběhu o tom, jak kraj hospodařil s penězi a jak populární politik po osmi letech u moci ztratil soudnost a zábrany.

Stavěli jsme společně

Dům na Lipně pro Zimolu postavil jeho mladší dlouholetý známý Mar-

tin Bláha, se kterým se potkal ještě jako učitel v Nové Bystřici. Zimola tady později jako starosta začínal svoji politickou kariéru, Bláhův otec mu tehdy dělal zástupce. Po povýšení Zimoly do vedení kraje povýšil i Bláha junior. Stal se šéfem zdravotnického holdingu s osmi nemocnicemi v jihočeských městech.

Aféra s domem začala před měsícem v Blesku, který z neznámých zdrojů zjistil, že Bláha u Lipna staví na svém

pozemku a na své jméno čtyři stejné chalupy. Z toho jednu pro Zimolu a jednu pro Zimolova spolustraníka a náměstka Jaromíra Slívu. Zimola zaplatil za dům zatím jen zálohu dva miliony, zbylých 2,7 milionu má doplatit letos po kolaudaci přes hypotéku. Suma 4,7 milionu je v porovnání s cenami srovnatelných nemovitostí na Lipně nezvykle nízká, což Zimola s Bláhou vysvětlují tím, že stavěli dohromady jako známí. Nikdo nechtěl na nikom vydělat, naopak díky společnému dílu ušetřili.

„Nejsem developer, jde mi jen o úhradu nákladů a o to, že společné ná-

„NEJSEM
DEVELOPER, JDE
MI JEN O ÚHRADU
NÁKLADŮ.“

rezortu, působí zvláště. Kromě Zimoly a náměstka Slívy si totiž Bláha vybral za sousedku ještě další krajskou političku ČSSD Ivanu Stránskou. Právě jí nabízel čtvrtý dům, jenže Stránská, před Veli-

konocemi jedna z kandidátek na převzetí Zimolova postu, nabídku s odkazem na možný střet zájmů odmítla.

Všechny tyto peripetie s domem by ale Zimola možná dokázal zahrát do autu, nebyť kombinace s jiným příběhem, který začal vplouvat na povrch už na přelomu roku. Tehdy do svých funkcí usedli noví Zimolovi koaliční partneři z hnutí ANO a při zjišťování detailů o chodu zdravotnických

Zimolu do obtížně obhajitelné situace. Hejtman osm let drží na lukrativní pozici svého známého a schvaluje mu nadstandardní plat, za který pak vzniká dům, jež má jednoho dne hejtman levně koupit. Podle Zimolových oponentů si tak šéf kraje de facto mohl pořídit stavbu za odměny pro Bláhu.

Zimola s Bláhou to odmítají, na věc je podle nich třeba pohlížet úplně jinak. Dům, jak už bylo řečeno, vysvětlují jako společný projekt, kde si každý ve finále nakonec zaplatí svoje. A plat, který by Bláhovi záviděl i kdekdokdo z top managementu velkých privátních firem, oba akteři obhajují dobrými výsledky nemocnic a přínosem pro pacienty i zaměstnance. Pohled do účtů jihočeských nemocnic oběma dává za pravdu v tom, že hospodaření se zlepšuje, což Zimolovi neupí-

Zimolův dům v Lipně nad Vltavou. Podle místních měl být hejtmanem využíván jako „party house“, místo na zábavu s přáteli.

klady hradíme společně. A mně se tak náklady snižují, protože je nás na ně víc,“ vysvětluje Bláha. Všechny domy stavěl na sebe i proto, aby čtyři lidé nemuseli obíhat úřady se stejnými projekty kvůli stejným razítkům.

Lipno má pro budějovickou honoraci zvláštní kouzlo a Zimola se tu dostane k nemovitosti bez starostí a za výhodnou cenu. To, spolu s koncentrací tolika lidí z jednoho úřadu v jednom rezidenčním

služeb je zarazily nadstandardní Bláhovy příjmy. Bláha je předsedou představenstva holdingu Jihočeské nemocnice a kromě toho figuruje také v orgánech všech osmi podřízených nemocnic. Všude bere mzdu a dohromady od roku 2009 takto – jak zjistil Respekt – vydělal 35 milionů a 658 tisíc korun.

V letech 2014 a 2015 jeho příjmy vystoupaly až na 607 tisíc měsíčně, což ve spojení s domem na Lipně dostává

FOTO VOJTĚBE

S hejtmanem na vrchol. (Martin Bláha)

raji ani jeho budějovičtí kritici z různých politických stran.

Zatímco v jiných koutech republiky se stává, že nemocnice je třeba dotovat, jihočeské špitály sdružené v holdingu jsou podle oficiálních účetních dokumentů v plusu a naopak místo dotací samy za posledních šest let investovaly 3,7 miliardy korun. Platy lékařů stouply od roku 2008 ze 48 na 71 tisíc, sestry si v průměru polepšily z 21 200 na 27 600 korun. V Českých Budějovicích sestry berou podle Bláhy v průměru přes 30 tisíc korun.

Existují náznaky

Presto Zimola jako hejtman končí – kvůli dvojí aféře s Bláhou se mu po čtvrt roce rozpadla chatrná koalice s ANO, kterou jihočeská šéfkrajská Babišova hnutí Radka Maxová odmítala už na podzim po krajských volbách. Zimolu označovala za nedůvěryhodného politika, proto ho chtěla i jako vítěze voleb vyšachovat a uzavřít

koalici s pravici. Na nátlak Andreje Babiše ale couvla. U Babiše se údajně za Zimolu přimlouval i Miloš Zeman. Babiš navíc taktizuje a snaží se v některých konkurenčních stranách podporovat oponenty současného premiéra Bohuslava Sobotky, který je jeho hlavním politickým soupeřem v blížících se parlamentních volbách.

Zimola jako jeden z účastníků tzv. lánského puče (tedy prezidentem iniciovaného pokusu pěti vysoce postavených členů ČSSD sesadit Sobotku po minulých parlamentních volbách) současného předsedu strany dlouhodobě kritizuje a jeho jihočeská buňka letos před sjezdem ČSSD jako jediná odmítla Sobotkovu kandidaturu na post předsedy. Na sjezdu Zimola proti Sobotkovi nekandidoval, mluvilo se ale o tom, že jen čeká na vhodnou příležitost, aby ho s podporou Miloše Zemana znovu zkusil vystřídat.

Po Babišově intervenci tak na podzim na jihu Čech vznikla koalice ČSSD a ANO, kde si ovšem Maxová vyjednala podmínku, že zdravotnictví projde hlubší kontrolou a že do řídicích orgánů nastoupí vedle Bláhy i její lidé. Právě oni začali záhy upozorňovat na to, že platy v představenstvech nemocnic jsou neobvykle vysoké a že je pobírá zbytečně moc lidí, jejichž hlavní kvalifikací je členství

v ČSSD. Kupříkladu menší nemocnice v Dačicích měla donedávna ve vedení deset lidí (nyní byl jejich počet snížen na sedm).

Maxová je přesvědčena, že po osmi letech Zimolovy vlády bude možné ve fungování nemocnic najít ještě horší prohřešky. „Existují náznaky o vyvádění peněz i jinými způsoby než jen přes platy,“ říká opatrně jihočeská šéfka ANO. Jako malý příklad „náznaků“ uvádí dvě smlouvy z konce loňského roku, podle kterých měly nemocnice zaplatit 1,9

miliónu firmě Trima za PR služby a Trima po vypuknutí aféry dávala Zimolovi nadstandardní prostor na svém budějovickém zpravodajském webu. Mediální kampaň si u stejných firem objednal i krajský podnik správy a údržby silnic. Sice šlo jen o 200 tisíc korun, ale kontrakt je už ze září, což Maxová dává do spojitosti s tím, že peníze měly ve skutečnosti pomoci ČSSD s předvolební kampaní v kraji.

Politická smlouvy nicméně narychlo vytáhla až v momentu, kdy vrcholil boj o složení nové, pozimolovské koalice. Maxová každopádně naznačuje, že mohou přijít další, závažnější odhalení. Slibuje si je od kontroly mnohamilionových zakázek na zdravotnické vybavení a dostavbu nemocničních pavilonů. Její podezření, že teprve tady se ukáže sku-

tečně velké vytahování veřejných peněz, zatím přizívuje Nadační fond proti korupci, nezisková organizace placená z peněz mecenáše Karla Janečka a dalších českých podnikatelů. Po vypuknutí Zimolovy aféry se analytici fondu začali jihočeským děním zabývat podrobněji a slibují v dohledné době zajímavé konkrétní závěry.

„V Jihočeském kraji od nástupu Jiřího Zimoly existuje jakási regionální ‚opoziční smlouva‘ mezi ČSSD a ODS o rozdělení ekonomického vlivu mezi lokální osoby ovlivňující chod těchto dvou politických stran,“ říká po první zběžné analýze Linda Majerová z protikorupčního fondu. Jako příklad uvádí už pozapomenutou kauzu tzv. jihočeské losovačky v zakázce z roku 2011 na opravu silnic za půl miliardy. Finalisty soutěže měl náhodně vybrat počítačový program, policie ale měla k dispozici odposlechy o manipulaci, a tak provedla razii přímo při slosování. V zabaveném notebooku dohledala úpravy softwaru, které by měly dokázat, že o vítězích už bylo rozhodnuto předem. To loni u soudu dovědčil i jeden z obviněných, na rozsudek se zatím čeká.

O tom, zda ČSSD i za nynějších okolností zůstane na jihu Čech dál u moci, se má definitivně rozhodnout tento týden. Před Velikonocemi byly ve hře dál všechny možné kombinace, žádná však se Zimolou v čele kraje. ●

 WWW.RESPEKT.CZ/AUDIO

„EXISTUJE TU OPOZIČNÍ SMLOUVA O ROZDĚLENÍ EKONOMICKÉHO VLIVU.“